

Preventief borst verwijderen

In overleg met u is besloten dat de borst preventief verwijderd wordt.

Andere namen voor het verwijderen van de borst zijn ablatio, mastectomie of borstamputatie. Bij een borstamputatie wordt de hele borst met de tepel weggehaald.

De hecht techniek die gebruikt wordt noemen we "Quilting". De huid met onderhuids vet wordt vastgehecht aan de borstspier. Door het gebruik van deze techniek is het plaatsen van een drain na de operatie niet nodig en herstelt de wond over het algemeen sneller omdat er geen vocht kan ontstaan. De wond kan er na de operatie blauw en hobbelig uitzien, dit trekt over het algemeen in een paar weken weg. Omdat deze techniek meer pijnklachten kan geven na de operatie krijgt u voorafgaand aan de operatie een pijnblock tussen de borstspieren toegediend door de anesthesist waardoor de wond maximaal 24 verdoofd is.

Door de zenuwblokkade kunt u na de operatie de volgende verschijnselen ervaren:

- Een tintelend doof gevoel in de arm zo lang als de verdoving werkt
- Het gebied waar de operatie is geweest kan tintelend warm aanvoelen.
- Minder controle en tijdelijk krachtverlies van de arm gedurende de blokkade.

Als de chirurg tijdens de operatie inschat dat de Quilt-techniek bij u niet mogelijk is, wordt een drain achtergelaten in het wondgebied om overtollig wondvocht af te voeren. De drain uit de borstwond mag 's avonds of de dag na de operatie verwijderd worden (afhankelijk van hoeveel vocht er afloopt). De drain wordt met een hechting in de huid vastgezet; deze wordt doorgesneden en verwijderd als de drain verwijderd mag worden. De operatie wordt uitgevoerd door of onder toezicht van uw eigen chirurg. Het ETZ is een opleidingsziekenhuis en een chirurg in opleiding is bij de operatie aanwezig of voert deze (deels) uit.

Na het verwijderen van de borst wordt het weefsel door de patholoog-anatoom onderzocht onder de microscoop. Ondanks dat we er vanuit gaan dat hier niets uitkomt wordt het weefsel onderzocht en nadien besproken worden in het MDO.

U komt op de polikliniek voor de uitslag van het weefsel onderzoek en voor wondcontrole.

Praktische informatie

- De dag voor uw operatie wordt u op de hoogte gebracht (via ' mijnetz ') hoe laat u op de dag van de operatie zich mag melden op de verpleegafdeling B, kamer 32-46 (short-stay).
- Indien mogelijk komt u op een 1-persoonskamer.
- De eilandpleister die over de wond zit, mag er na 2 dagen af (de wond 2 dagen drooghouden). Daarna mag u de wond onder de douche afspoelen. Na het douchen de wond voorzichtig droogdeppen.
- In bad mag u na 2 weken (als de wond dicht is).
- Als u hechtpleisters/hechtstrips/zwaluwstaartjes heeft, deze laten zitten totdat ze er vanzelf vanaf vallen.
- Als de wond droog is, hoeft er geen pleister meer op.
- Hechtingen die gebruikt worden zijn oplosbaar (indien anders dan wordt dit met u besproken).
- U ontvangt op de afdeling een prothese-bh nadat u geopereerd bent samen met een tijdelijke prothese (dit is een hoesje van katoen gevuld met een speciale vulling wat in de prothese-bh past). Tijdens het intakegesprek op de polikliniek Mammacare wordt de prothese-bh al aangemeten zodat u de juiste maat meekrijgt op de afdeling.
- U mag de dag van de operatie naar huis. Voor uw vertrek naar huis kijkt een verpleegkundige samen met u en uw partner, of iemand anders uit uw naaste omgeving die u erbij wenst, naar de wond. Tijdens het intakegesprek op de polikliniek wordt dit met u besproken.

- De verpleegkundige van de afdeling bespreekt met u of u gebruik wilt maken van thuiszorg voor de zorg en controle van het wondgebied. Indien u thuiszorg wenst, wordt dat door de verpleegkundige van de afdeling aangevraagd.
- U krijgt een hartenkussen mee dat op de afdeling wordt meegegeven aan u.
- Neem de pijnstilling volgens het schema in dat u meekrijgt bij ontslag op de voorgeschreven tijdstippen gedurende enige dagen. Blijf de pijn voor door op tijd uw pijnstilling in te nemen.
- Ter voorkoming van problemen met de schouder is het belangrijk de arm van de geopereerde zijde gewoon te gebruiken. Vermijd de eerste weken zware activiteiten.
- Bewegen is goed voor het herstel, maak zo nu en dan een wandeling als uw situatie dat toelaat.
- De eerste week na de operatie is fietsen en/of autorijden niet aan te raden.
- U mag de eerste week geen kracht uitoefenen op de geopereerde zijde.
- Als u weer thuis bent, mag u uw eigen medicatie hervatten, tenzij anders aangegeven.

Herstel na borstamputatie en mogelijke effecten

Door de operatie ontstaat er een vrij groot litteken. De borstwand is niet altijd glad en kan hobbelig of verdikt zijn door de hechtingen of door wondvocht dat ontstaat na de operatie (seroom).

Dit is normaal en niet schadelijk. Daarnaast merkt u waarschijnlijk dat de huid minder gevoelig is of soms zelfs gevoelloos, met name rondom het litteken, dit kan later iets bijtrekken. Een deel van de wond kan juist extra gevoelig zijn. Dit alles heeft te maken met de zenuwen die doorgesneden zijn in het operatiegebied. Als u last heeft van vochtophoping of twijfels heeft, kunt u altijd contact opnemen met de mammapoli of een vraag stellen via MijnETZ aan de verpleegkundig consulent. U kunt zo nodig een foto van de wond meesturen. Soms kunnen de wondranden wat gaan wijken. De wond kan dan ook wat vocht lekken. Het is vaak voldoende om de wond goed schoon te spoelen onder de douche. De wond kan niet opnieuw gehecht worden en groeit in dit geval vanzelf dicht.

Herstel thuis

Het is belangrijk dat u uzelf na de operatie de tijd geeft om te herstellen. De tijd die u nodig heeft, varieert per persoon. Aarzel niet gevoelens en emoties te bespreken en vragen hierover te stellen. Bij twijfel of last kunt u contact opnemen met de mammapoli of een vraag stellen via MijnETZ aan de verpleegkundig consulent.

Na een borstamputatie zijn de tweede en derde week na de operatie vaak de meest pijnlijke en vervelende weken. Hierna volgt meestal snel verbetering van de klachten. Na ongeveer zes weken is het wondgebied voldoende genezen en de huid niet meer zo gevoelig.

In overleg met u wordt er 3 tot 4 weken na de operatie een controleafspraak ingepland bij de mammacare verpleegkundige. U komt op controle en krijgt dan een aanvraag mee voor de definitieve prothese zodat u naar een speciaalzaak kunt om deze te laten aanmeten (u moet zelf een afspraak maken hiervoor maken; zie adressenlijst in deze folder).

Neem **altijd** contact op bij:

- koorts ($>38,5^{\circ}\text{C}$),
- ontsteking (wondranden zien er vurig rood)
- zwelling of nabloeding
- ernstige pijn ondanks de pijnstilling

Bij ontslag krijgt u een schema voor pijnstilling mee en telefoonnummers wie u kunt bellen bij problemen buiten kantooruren.

Informatie over een definitieve borstprothese

Na een amputatie van de borst kiezen veel vrouwen ervoor om een siliconen borstprothese in de bh te dragen. Wanneer de wond helemaal genezen is kan de definitieve prothese aangemeten worden in een speciaalzaak (ongeveer 4 weken na de operatie). De aanvraag/machtiging krijgt u vanuit het ziekenhuis mee als u voor controle komt.

Elke 2 jaar kunt u een nieuwe prothese vergoed krijgen (afhankelijk van verbruikt eigen risico in dat jaar).

De verschillende borstprothesen:

- De siliconen borstprothese

De meeste prothesen zijn gemaakt van siliconen. Dit materiaal zit in een flinterdun, huidkleurig laagje, een soort folie. Siliconen zijn een zacht, soepel materiaal waarmee de vorm van een borst goed kan worden nageemaakt. Het materiaal voelt bijna net zo zacht aan als een echte borst en houdt een goede vorm. Bovendien neemt de prothese de temperatuur van de huid aan. De prothese is afwasbaar met water en neemt geen geur aan.

U kunt er ook mee zwemmen en sporten. U kunt voor het zwemmen en sporten ook een hoesje maken of eventueel het hoesje van uw tijdelijke prothese gebruiken en deze opvullen met speciale watten. Er zijn ook speciale zwemprothesen verkrijgbaar.

- Een zelfdragende borstprothese of contactprothese

Dit is een siliconen prothese die direct op de huid geplakt wordt, zodat de prothese niet kan verschuiven. Sommige vrouwen hebben bij het dragen van de prothese weer het gevoel een borst te hebben.

- De maatprothese

In enkele gevallen komt het voor dat bovengenoemde borstprothesen absoluut niet passen of problemen geven bij het dragen. Er is dan nog de mogelijkheid van een maatprothese. Dit is een prothese die speciaal voor u gemaakt wordt. Informatie hierover kunt u krijgen op de mammapoli.

- De lichtgewichtprothese

Diverse firma's verkopen een zogenaamde lichtgewicht prothese. Deze is ook geschikt als zwemborstprothese. Ze zijn volledig van siliconen gemaakt of bestaan uit een kern van siliconen met daaromheen schuimplastic. De siliconenprothesen zijn erg uitgehold; wat kan worden opgevuld met draconvilwatten of met een apart bijgeleverd foam kussentje. Deze lichtgewichtprothese zijn vooral geschikt voor vrouwen die een grote cup maat hebben of bij wie het gewicht van een normale prothese problemen oplevert, zoals schouderklachten.

Onderhoud prothese

Omdat de siliconen prothese intensief wordt gebruikt, is het aan te raden deze goed te verzorgen.

- Als u slaapt, hoeft u de prothese niet te dragen. Om een goede vorm te behouden, is het aan te raden de prothese te bewaren in de meegeleverde doos.
- Houd de prothese schoon volgens de gebruiksaanwijzing. Gebruik in elk geval geen agressieve (bijtende) middelen, omdat deze de prothese kunnen beschadigen.
- Pas op voor beschadigingen door nagels, halen van katten of honden, stoom (boven een pan), broches en corsages.

Tijdens het intakegesprek bespreekt de mammacare verpleegkundige eventueel andere prothesemogelijkheden.

Verkoopadressen borstprotheses met S.E.M.H.

(Stichting Erkenningregeling leveranciers Medische Hulpmiddelen)

Tilburg Martine Lingerie Goirkestraat 32 013-5441484 Service Adres ETZ Locatie Elisabeth 013-5455823	Vlijmen Silhouet Wilhelminastraat 10 073-51117015
Oisterwijk Christ Smulders Burg Verwielstraat 7 013-5282125	Dongen Pure Mammacare Hoge Ham 112 06-41504800 www.puremammacare.nl
Breda The Lingerie Store Veemarktstraat 26 076-5335363	Oosterhout Nooyen care Veerseweg 10 4901 ZE Oosterhout 0162-465828
Baarle Nassau Martine Lingerie Sint Annaplein 16A 013-207747	Emje Consulente komt gratis aan huis de prothese aanmeten, ook voor Bh's Afspraak maken: 0180-410299 www.emje.nl
Rosmalen vd Burgh Lady service De driesprong 26 073-5213027	